

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12PPOm/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822200226
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822200226.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa H.U.Z. R., nar. XX. XX. XXXX, dieťa rodičov - matky H. R. rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom trvale K., B. XXXX/X a otca K. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom trvale K., B. XXXX/X, na návrh Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K., Š. XXX, XXX XX K., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a d ť u j e neodkladného opatrenie, v zmysle ktorého: Maloletý H.U.Z. R., nar. XX. XX. XXXX sa dočasne z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. Z., nar. XX. XX. XXXX.

II. Toto uznesenie je predbežne v y k o n a t e ľ n é dňom jeho vyhotovenia.

III. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Maloletý pochádza z manželstva rodičov K. R. a H. R.. Manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu v Rožňave sp. zn. 5P/80/2014 rozvedené a maloletý ako aj jeho súrodenci J., nar. XX. XX. XXXX a K., nar. XX. XX. XXXX boli na čas po rozvoze zverení do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu po 250,- Eur na J., a po 120,- Eur na mal. H. a K.. Súdnou úpravou boli upravené aj styky maloletých detí so starou matkou z matkinej strany s p. Z. U., rozsudkom sp. zn. 7P/91/2017-86, zo dňa 08.03.2018. Mimosúdnou dohodou rodičov sa upravili styky otca s maloletými deťmi na Referáte poradensko-psychologických služieb v K. a to tak, že maloleté deti H. a K. sú v starostlivosti otca každý druhý týždeň v mesiaci. Dnes už dospelý syn J. opustil domácnosť matky asi pred dvomi rokmi, zamestnal sa, odišiel bývať do spoločného bytu rodičov, neskôr aj uvedený byt opustil a odišiel za prácou do L.. Aktuálne aj syn J. je v K. z dôvodu dlhodobej PN a zdržiava sa prevažnú časť dňa u starej matky pani Z.. Dňa 25. 01. 2022 sa po vyučovaní dostavil maloletý H. na ÚPSVaR v K., OSPOD a SK v sprievode svojho dospelého brata J. a uviedol, že odmieta ísť domov ku svojej matke, lebo sa jej bojí a vzťah s matkou je natoľko narušený, že psychicky túto situáciu ďalej nezvláda. Zamestnanec úradu, ktorý túto informáciu prijal kontaktoval telefonicky kolízneho opatrovníka, ktorý sa v tom čase zúčastňoval súdneho pojednávania vo veci určenia výživného práve v konaní jeho rodičov. Telefonicky sa dohodlo, že maloletý v sprievode svojho brata sa dostavia priamo na súd, kde boli prítomní obaja rodičia. Po príchode na súd kolízny opatrovník na chodbe previedol pohovor s maloletým H., ktorý zopakoval, že za žiadnych okolností nechce ísť k matke, nechce ju vidieť, ani s ňou rozprávať. Dieťa plakalo, vzlykalo a navonok sa triaslo. Na otázku kolízneho opatrovníka, čo sa stalo uviedlo, že matka naňho kričala, zavrela ho do izby, zakázala prístup k PC a žiadala od neho, aby sa učilo samé, ale on potreboval s učením pomôcť a matka mu v tom nepomohla, dala mu aj facky. Na škole prebehla klasifikačná porada, kde mal zakrúžkované štyri trojky. Občas sa bojí aj matkinho priateľa, ale najmä matky. Na otázku kolízneho opatrovníka, čo by si želalo dieťa povedalo, že by chcelo ísť ku svojej starej matke. Kolízny opatrovník v pojednávacej miestnosti oboznámil rodičov so vzniknutou situáciou a žiadal prítomných rodičov, aby v tom momente rešpektovali želanie syna a snažili sa o zmiernenie napätia.

Následne matka išla na chodbu za maloletým, dieťa sa však vrhlo do náručia svojho staršieho brata a odmietalo s matkou komunikovať. Po ukončení pojednávania došlo aj k menšej výmene názorov medzi prítomnými, ale rešpektovalo sa želanie maloletého, ktorý v sprievode brata odišiel ku svojej starej matke s tým, že na ďalší deň ráno sa dostavia všetci na ÚPSVaR v K., kde sa za prítomnosti psychológa H. L. R. situácia vyhodnotí a prijmu sa adekvátne opatrenia. Dňa 27.01.2021 sa na ÚPSVaR v Rožňave SPOD a SK vykonal pohovor za prítomnosti matky, otca, maloletého H., dospelého syna J. a starej matky U. Z.. Kolízny opatrovník požiadal psychológa referátu poradensko psychologických služieb, aby previedol pohovor s maloletým H. osobitne, aby dieťa dostalo psychologickú pomoc vo vzniknutej napätej situácii, taktiež žiadal, aby psychológ po pohovore s maloletým zaujal stanovisko akú formu intervencie si vzniknutá situácia vyžaduje. Počas pohovoru maloletého so psychológom kolízny opatrovník viedol pohovor s rodičmi ako aj s dospelým súrodencom J.. Kolízny opatrovník žiadal prítomných, aby sa nateraz pokúsili prijať želanie maloletého na určitý čas, kým sa situácia upokojí, že rodina môže dostať pomoc vo forme odporúčania na vykonávanie opatrení SPOD a SK zamestnancami Centra pre deti a rodinu G.. Matka nesúhlasila s postupom úradu, resp. ťažko prijala navrhovaný postup, uvádzala, že u nich bolo všetko v poriadku, že žiadne zmeny v prežívaní maloletého H. nespozorovala, hlavne nie také závažné zmeny, ktoré by si vyžadovali odbornú pomoc. Vzniknuté problémy pripisovala povahovým črtám maloletého, ktorý je lenivejší ako jeho brat, inklinuje skôr k virtuálnemu svetu než k realite, nechce sa dobrovoľne učiť, donútiť ho k tomu vedela len vo forme zákazu mobilu, či výpočtovej techniky, kde deti mali hrať hry. Akékoľvek iné nedorozumenia neuvádzala. Obvinila prítomného otca ako aj svojho dospelého syna, že za vzniknutú situáciu sú zodpovední oni, že to bolo všetko pripravené a zohrané proti nej, za jej chrbtom pričom ona o tom nevedela. Vzájomne sa prítomní viackrát obviňovali z klamstiev, taktiež J. sa niekoľkokrát na adresu matky vyjadril hanlivo. Počas rozhovoru sa dostavila aj stará matka detí, ktorá uviedla, že súhlasí s tým, aby v prípade potreby prevzala osobnú starostlivosť o maloletého. Následne sa dostavil aj psychológ, ktorý ukončil rozhovor s maloletým a uviedol, že podľa jeho názoru by sa mala rešpektovať vôľa maloletého v najbližšom období. Vzhľadom na zistené skutočnosti v snahe o zmiernenie napätia v prežívaní dieťaťa v starostlivosti matky sleduje záujem dieťaťa, aby bol umiestnený v prostredí, kde sa cíti v bezpečí, kde sa cíti byť prijatý. Následne, aby sa eliminovali negatívne dopady na vzťahy a tunajší úrad pristúpi k vydaniu odporúčania celej rodiny na vykonávanie opatrení SPODaSK zamestnancami Centra pre deti a rodiny G.. Všetci účastníci súhlasili s týmito opatreniami a sú ochotní spolupracovať.

2. Podľa ustanovenia § 360 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenia možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 365 ods. 1 až 5 CMP, ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia netreba ustanovovať maloletému procesného opatrovníka. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia sa doručuje účastníkovi až pri uskutočnení jeho výkonu. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

4. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

5. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania, alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa CMP, ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle CSP je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť

nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na myslí aj zákonodarca v novom CMP, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy, predložené spolu s návrhom, ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

6. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu a to s rodným listom maloletého dieťaťa, správou z poradensko-psychologického procesu, spísaného psychológom RPPS H.. R., ako aj vyjadrením matky H. R. k návrhu ÚPSVaR na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 27. 01. 2022 a ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

7. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že dieťa sa v starostlivosti matky necíti bezpečne, má z nej strach, čo veľmi negatívne vplýva na jeho psychický vývin. Z dôvodu ohrozenia jeho zdravého psychického vývinu a hlavne vzhľadom na skutočnosť, že maloleté dieťa v starostlivosti svojej matky by mohlo byť ohrozené na priaznivom psychickom vývine, je nevyhnutné bezodkladne zabezpečiť maloletému dieťaťu ochranu a bezpečie a pristúpiť k vydaniu neodkladného opatrenia, v zmysle § 365 ods. 2 CMP. Ako to vyplýva z vyjadrenia psychológa RPPS, dieťa si prechádza veľmi ťažkým obdobím, ktoré trvá už dosť dlho, odporučil, aby sa maloletý H.U.Z. zdržiaval na mieste, na ktorom mu bude najlepšie, kde má oporu, citové zázemie a nevplyvajú na neho žiadne negatívne faktory - teda u starej mamy, ku ktorej maloletý mal záujem ísť. Stará mama maloletého počas rozhovoru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny prejavila súhlas s tým, aby v prípade potreby prevzala osobnú starostlivosť o maloletého, preto súd v záujme maloletého rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, keď neodkladným opatrením maloletého H. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a to aj s poukazom na zmiernenie napätia v prežívaní dieťaťa v starostlivosti matky a na eliminovanie negatívnych dopadov v rodine maloletého.

8. Toto uznesenie o neodkladnom opatrení je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 CMP).

9. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).